

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СПАДКОВЕ ПРАВО**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Право»

Спеціальність 081 «Право»

Галузь знань 08 «Право»

Затверджено на засіданні кафедри
цивільного права
Протокол № 1 від 26 серпня 2025р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Спадкове право
Викладач	Зозуляк Ольга Ігорівна, проф., д.ю.н., проф. кафедри цивільного права
Контактний телефон викладача	(0342) 596130
Е-mail викладача	olha.zozuliak@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/ При вивченні навчальної дисципліни можуть використовуватися можливості платформ Google Classroom, Google Meet, Zoom та ін.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі здобувачами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.cnu.edu.ua/informatsiia-shchodo-navchalnoho-protsesu/ Також можливі консультації шляхом листування через корпоративну електронну пошту.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Предметом вивчення навчальної дисципліни є однойменна підгалузь права та законодавства, а також практика реалізації відповідних норм учасниками спадкових правовідносин. Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: 1. Загальна частина спадкового права. 2. Особлива частина спадкового права. Спадкове право регулює коло суспільних відносин, які виникають в процесі переходу прав та обов'язків від фізичної особи (спадкодавця) до інших осіб (спадкоємців), а також ряд дотичних відносин, що пов'язані із питаннями спадкування. Основними джерелами цієї галузі виступають Цивільний кодекс України, Закон України «Про нотаріат», Закон України «Про міжнародне приватне право», Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України та ряд інших законів і підзаконних актів. Застосування спадкового законодавства в умовах ринкової економіки є дуже складним завданням і одним з основних, відповідальних напрямків роботи органів нотаріату та всіх інституцій громадянського суспільства. Підготовка юристів – фахівців у сфері спадкового права повинна стати одним з пріоритетних напрямів діяльності держави на сучасному етапі. Важливо, щоб випускники вищих юридичних закладів володіли необхідними знаннями у сфері спадкування в рамках сучасного спадкового права.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою вивчення навчальної дисципліни «Спадкове право» є формування у здобувачів мислення категоріями приватного права, закріплення необхідних юридичних знань з метою вирішення конкретних питань практичної діяльності щодо захисту суб'єктивних цивільних прав та інтересів у процесі спадкування. Основними цілями вивчення дисципліни «Спадкове право» є набуття здобувачами знань та розуміння змісту норм спадкового законодавства України, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі реалізації цивільної правосуб'єктності учасників спадкових правовідносин, правильного застосування норм спадкового законодавства.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Загальні компетентності:	

ЗК 2 - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
 ЗК 3 - знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
 ЗК 6 - навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

СК 13 - здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності;
 СК 14 - здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів відповідно до вимог професійної етики. належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації;
 СК 15 - здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування;
 СК 16 - здатність до логічного критичного і системного аналізу документів розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
 ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.
 ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного встановлення певних обставин.
 ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло
 ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.
 ПРН 22. Готувати проєкти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.
 ПРН 23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів у різних правових ситуаціях.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
8	081 Право	4	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Змістовий модуль I. Загальна частина

Тема № 1. Спадкове право як окремий інститут цивільного права.	1	2	5
Тема № 2. Загальна характеристика видів спадкування.	1	2	5
Тема № 3. Спадкування за заповітом. Виконання заповіту.	2	2	10
Тема № 4. Спадкування за законом.	2	2	10

Змістовий модуль II. Особлива частина

Тема № 5. Спадкування окремих видів майна.	2	2	10
Тема № 6. Правове регулювання відкриття спадщини.	1	2	5

Тема № 7. Правове регулювання прийняття спадщини. Оформлення спадкових прав.		1	2	5
Тема № 8. Загальна характеристика спадкового договору.		1	2	5
Тема № 9. Охорона спадкового майна.		1	2	5
Разом за семестр		12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf , а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf			
Вимоги до письмової роботи	Передбачається виконання 1 письмової модульної контрольної роботи (абз.2 пп. 3.1.3.1 МРПОУ). Робота виконується на останньому семінарському занятті та охоплює всі змістові модулі. Зміст питань, форма та структура завдань визначається керівником навчальної дисципліни та затверджується на засіданні кафедри цивільного права (пп. 3.1.3.2 МРПОУ). На письмову модульну контрольну роботу виносяться три теоретичних запитання, які оцінюються у 10 балів кожне та одне практичне завдання, яке оцінюється у 20 балів. Максимальна кількість балів за письмову роботу – 50 балів (пп. 2.6.1 МРПОУ). Модульна контрольна робота може проводитись з використанням системи дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua/ У такому випадку модульна контрольна робота складається із 25 тестових завдань кожне з яких оцінюється в 2 бали.			
Семінарські заняття	Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри https://kcp.cnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/ , а також в системі дистанційного навчання. Максимальна кількість балів за семінарські заняття – 45 (пп. 2.6.1–2.6.2 МРПОУ).			
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувачу виставляється залік за умови виконання всіх видів робіт, передбачених силабусом. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського заняття є підставою для не виставлення заліку (пп. 3.2.2 МРПОУ).			
Підсумковий контроль	Залік. Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 45 балів), балу за підсумкову модульну контрольну роботу (максимально 50 балів) та балу за самостійну роботу (максимально 5 балів, пп. 2.6.3 МРПОУ). Бал за індивідуальну роботу та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового			

	семестрового балу (пп. 2.6.1 МРПОУ). Підсумковий бал становить максимально 100 балів (пп. 2.6.1–2.6.3 МРПОУ).
7. Політика навчальної дисципліни	
<u>Письмові роботи:</u> Зміст питань, форма та структура завдань та інструкції щодо виконання обов'язкових (письмової модульної контрольної роботи) та додаткових (письмових завдань за питаннями самостійного опрацювання, письмових експрес-опитувань тощо) письмових робіт визначаються керівником навчальної дисципліни (Розділ 3 МРПОУ). За бажанням (для отримання додаткових балів) здобувачі можуть виконувати індивідуальні завдання (пп. 3.1.4.1-3.1.4.3 МРПОУ). Види, інструкції щодо виконання індивідуальних завдань знаходяться на сайті кафедри цивільного права https://kcp.cnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/ <u>Академічна доброчесність:</u> Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагиату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагиату.pdf, усвідомлюючи наслідки порушення. Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf <u>Відвідування занять:</u> Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і семінарські заняття. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття (абз. 1. п. 3.1.2 МРПОУ). За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу здобувача (абз. 2. п. 3.1.2 МРПОУ). <u>Неформальна освіта:</u> Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf	
8. Рекомендована література	
1. Цивільне право (загальна частина). Курс лекцій. за ред. проф. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Х.; ЕКУС. 2021. 448 с. 2. Спадкове право: Нотаріат. Адвокатура. Суд : наук.-практ. посіб.. С. Я. Фурса, Є. І. Фурса, О. М. Клименко та ін.; за заг. ред. С. Я. Фурси. Київ : Видавець Фурса С. Я.: КНТ, 2007. 1216 с. 3. Спадкове право України. Кухарев О. Є. підручник. Київ: Алерта, 2020. 362 с 4. Заїка Ю.О. Становлення і розвиток спадкового права в Україні: Монографія. К.: Національна академія внутрішніх справ України, 2004. 288 с. 5. Дякович М. М. Хрестоматія нотаріального права. К. Істина, 2017. 686 с. 6. Кухарев О. Є. Спадкове право України: підручник. Київ : Алерта, 2020. 362 с 7. Кухарев, О. Є. Диспозитивність в спадковому праві: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.03 / О.Є. Кухарев; МВС України, Харків. нац. ун. внутр. справ. Харків, 2020. 534 с. 8. Цивільне право (особлива частина). Курс лекцій. за ред. проф. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Х.; ЕКУС. 2022. 640 с.	

9. Спадкове право: крізь призму судової практики ; за ред. проф. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Х.; ЕКУС. 2021. 536 с.

10. Михайлів М. О. Правове регулювання відносин спадкування в міжнародному приватному праві: монографія. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 520 с

11. Особливості прийняття спадщини у 2024 році. Координаційний центр з надання правничої допомоги. 27 лютого 2024 року. URL: <https://court.gov.ua/press/news/1563402/>

12. Леся Соловчук Нові правила спадкування в Україні: що змінюється у 2024 році. Суспільство. URL: <https://delo.ua/society/novi-pravila-spadkuvannya-v-ukrayini-shho-zminyujetsya-u-2024-roci-428524/>

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Зозуляк О.І. Спадкове право: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять студентів 4-го курсу денної та заочної форм навчання спеціальності «Право». Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2022. 36 с. URL: <https://kcp.cnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

2. Зозуляк О.І. Спадкове право: методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи студентів 4-го курсу денної та заочної форм навчання спеціальності «Право». Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2022. 44 С. URL: <https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

Викладач:

Ольга ЗОЗУЛЯК, професор
кафедри цивільного права